

Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)

Statskontoret fokuserar i detta remissvar på de delar av utredningen som rör organisering, ansvarsfördelning och styrning mellan myndigheter och nivåer. Dessa frågor ligger inom vårt expertområde, eftersom vi ofta analyserar styrning och samverkan mellan offentliga aktörer. Våra tidigare analyser har visat att otydliga roller och ansvarsfördelning mellan myndigheter ofta försvårar en effektiv samverkan.¹ Vi kommenterar särskilt utredningens bedömning av behovet av att samordna vissa delar av personalförsörjningen på nationell nivå, vilket behandlas i kapitel 26.

Statskontoret tillstyrker bedömningen att det behövs en förbättrad samordning (kapitel 26)

Statskontoret tillstyrker bedömningen att det behövs en förbättrad samordning av vissa delar av personalförsörjningen. Vidare förordar Statskontoret att det genomförs genom alternativ B snarare än genom att skapa en ny beredskapssektor.

Att inrätta en ny sektor (alternativ A) kan riskera att skapa ytterligare administration och otydliga ansvarsgränser. En särskild funktion (alternativ B) kan däremot vara en mer kostnadseffektiv lösning. Statskontoret betonar vikten av att undvika parallella strukturer och i stället tydliggöra ansvarsfördelningen mellan befintliga aktörer.

Statskontoret har i flera analyser visat att bristande samordning mellan myndigheter kan leda till ineffektiv resursanvändning, dubbelarbete och

¹ Se exempelvis Statskontoret 2016:26. *Utvecklad styrning – om sammanhållning och tillit i förvaltningen*, Statskontoret 2017. *Frivillig samverkan mellan myndigheter – några exempel*, Statskontoret 2022. *Regeringens styrning i tvärsektoriella frågor – en studie om erfarenheter och utvecklingsmöjligheter* och Statskontoret 2020. *Förvaltningsmodellen under coronapandemin*.

svårigheter för medborgare att navigera i offentlig sektor. Att stärka samordningen kan bidra till bättre styrning och mer effektiv användning av statens resurser. Samtidigt bör samordningen utformas på ett sätt som undviker onödig administration och säkerställer att den ger faktiska effektivitetsvinster. Statskontoret har tidigare pekat på att samverkan ibland kan bli ineffektiv om ansvarsfördelningen är otydlig. I stället för nya samverkansplattformar kan det vara mer effektivt att tydliggöra styrningen av befintliga samarbeten. Därför menar Statskontoret att alternativ B är att föredra eftersom det bygger på befintliga strukturer.

Utredningen bedömer att MSB bör få en viktig roll i den nationellt samordnande funktionen för personalförsörjningen. Det framstår som rimligt. MSB har redan en samordnande roll inom krisberedskap och civilt försvar. Dessutom föreslog utredningen *En modell för svensk försörjningsberedskap* (SOU 2023:50) att MSB får ansvar för försörjningsberedskap. Att inrätta en ny myndighet, eller lägga uppgiften på någon annan myndighet, skulle skapa onödig oreda i myndighetsstrukturen.

De uppgifter som utredningen anser att den samordnande funktionen ska ansvara för är omfattande. Sammantaget rör det sig om mycket information och många uppgifter som ska samlas in, sammanställas och rapporteras. Det riskerar att bli en kostsam och tung process. Statskontoret vill därför betona vikten av att samordningen utvärderas regelbundet för att säkerställa att den leder till tydlig ansvarsfördelning och inte ökar den onödiga administrationen.

Utredningen går inte i detalj in på hur uppgifterna som MSB och andra berörda myndigheter ska genomföras, eller exakt vilka uppgifter som ska samlas in och sammanställas. Det hela handlar om en bedömning och inte ett förslag. Statskontoret konstaterar att det därför finns områden som regeringen måste ta ställning till i den fortsatta beredningen av utredningens betänkande.

Konsekvensbeskrivning av bedömningen saknas i utredningen

Utredningen kommenterar inte bedömningen om förbättrad samordning av personalförsörjningen i konsekvensbeskrivningen. Statskontoret vill därför understryka vikten av att myndigheterna tillförs tillräckliga resurser för nya uppgifter som de eventuellt får i enlighet med utredningens förslag.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Matilda Ardenfors och utredare Sebastian Stålfors, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Sebastian Stålfors